

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **M. K.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 6. 2015, čj. MPSV-UM/3736/15/9S-VYK, sp. zn. SZ/386/2015/4S-VYK, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 16. 2. 2016, čj. 22 A 55/2015 – 40,

t a k t o :

- I. Opakovaná žádost žalobce o ustanovení zástupce **se zamítá.**
- II. Kasační stížnost **se odmítá.**
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) se kasační stížností ze dne 13. 3. 2016 domáhá zrušení v záhlaví označeného usnesení krajského soudu, kterým soud odmítl jeho žalobu pro nedostatek podmínek řízení, a kterou soud zprostil advokátku Mgr. Vlastu Svobodovou povinnosti zastupovat stěžovatele v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu a stanovil jí odměnu za zastupování ve výši 1.300 Kč. Zároveň stěžovatel požádal o osvobození od soudního poplatku a ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 12. 5. 2016, čj. 1 Ads 58/2016 - 19, žádost o ustanovení zástupce zamítl a vyzval stěžovatele, aby ve lhůtě jednoho týdne předložil plnou moc udělenou advokátovi pro zastupování v řízení o kasační stížnosti, nebo aby prokázal, že má vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie. Usnesení bylo stěžovateli doručeno dne 27. 5. 2016, přičemž lhůta pro splnění stanovené povinnosti uplynula dne 3. 6. 2016.

Přípisem ze dne 2. 6. 2016 stěžovatel opětovně požádal o ustanovení advokáta, přičemž uvedl, že nerozumí výše uvedenému usnesení, resp., že „[...] *takové dosažené vzdělání nemá, neboť je pouze obyčejný debil, s pouhým dosaženým vzděláním vyučen v oboru bez maturity* [...]“. Dále mj. uvedl, že „[...] *se domáhá příznání dávky v pomoci v hmotné nouzi, a to v době, kdy nemá co žrát a de facto kde spát. Tak je zcela nepochybné, že finanční prostředky k vyhledání a zvolení si advokáta a k úhradě právních úkonů advokátovi nemůže mít a v současnosti nemá.*“

Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. platí: „*Navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby uvedené v odstavci 2 platí v takovém případě stát.*“ Z citovaného ustanovení vyplývá, že navrhovateli lze ustanovit zástupce pouze tehdy, jestliže jsou kumulativně splněny dvě podmínky: 1) jde o účastníka, u něhož jsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, a 2) je to nezbytně třeba k ochraně jeho zájmů.

Předpoklady pro osvobození od soudních poplatků stanovuje § 36 odst. 3 s. ř. s., podle kterého „*[ú]častník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne.*“ Pro přiznání osvobození od soudních poplatků tedy musí být naplněny následující podmínky: 1) účastník požádal o osvobození, 2) doložil nedostatek příjmů a 3) jeho návrh není zjevně neúspěšný.

Nejvyšší správní soud již v usnesení ze dne 12. 5. 2016, čj. 1 Ads 58/2016 - 19, dospěl k závěru, že „*[...] nebyla naplněna třetí z uvedených podmínek pro osvobození od soudních poplatků, neboť návrh stěžovatele je zjevně neúspěšný. Je totiž třeba vzít v úvahu, že kasační stížnost míří proti usnesení o odmítnutí žaloby pro nedostatek podmínek řízení z důvodu, že žaloba neobsahovala žádný žalobní bod; tento nedostatek podmínek řízení byl s ohledem na uplynutí lhůty k podání žaloby neodstranitelný. Z předložené spisové dokumentace je přitom patrné, že napadené rozhodnutí bylo stěžovateli doručeno dne 22. 6. 2015, poslední den dvouměsíční lhůty k podání žaloby, resp. k jejímu doplnění o žalobní body (viz § 72 odst. 1 s. ř. s. a § 71 odst. 2 s. ř. s.), uplynul dne 24. 8. 2015. Tento den byla žaloba, prostá jakéhokoliv projednatelného žalobního bodu, předána k poštovní přepravě. Bylo tedy zřejmé, že stěžovatel v zákonné lhůtě žalobu nedoplnil o žalobní body a neodstraní tak nedostatek podmínek řízení. Je proto na první pohled nepochybné, že žaloba musela být z tohoto důvodu dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítnuta. Stěžovatel ostatně svou žalobu nedoplnil ani v soudem stanovené desetidenní lhůtě. Kasační stížnost je tak zjevně neúspěšná.*“

V uvedeném usnesení kasační soud stěžovatele upozornil, že pokud bude i přes výše uvedené trvat na projednání své kasační stížnosti, bude muset splnit podmínku řízení stanovenou v § 105 odst. 2 s. ř. s., podle kterého stěžovatel „*musí být zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.*“

Namísto splnění uložené povinnosti stěžovatel opětovně podal žádost o ustanovení advokáta, přičemž v ní neuvedl žádné nové skutečnosti, které by byly způsobily obrátit závěry obsažené v usnesení čj. 1 Ads 58/2016 - 19. Proto kasační soud opětovnou žádost o ustanovení advokáta zamítl (výrok I.).

Podle § 105 odst. 2 s. ř. s. musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. soud kasační stížnost odmítne, nejsou-li splněny podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat. Stěžovatel nesplnil podmínky § 105 odst. 2 s. ř. s., protože neprokázal, že má příslušné právnické vzdělání, ani nepředložil plnou moc udělenou advokátovi k zastupování v tomto řízení.

Stěžovatel ve stanovené lhůtě (do 3. 6. 2016) neodstranil nedostatek podmínky řízení, ačkoliv byl o důsledcích řádně poučen, a to ani v pěti dnech po uplynutí lhůty. Nejvyšší správní soud proto jeho kasační stížnost odmítl (výrok II.).

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., protože byl návrh odmítnut (výrok III.).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

Nevyhoví-li stěžovatel výzvě uvedené ve výroku I. tohoto usnesení, tedy neodstraní chybějící zastoupení advokátem, a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud kasační stížnost **o d m í t n e** [§ 46 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 120 s. ř. s.].

V Brně dne 8. června 2016

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu